

Kildrelvad

Euroopa Parlamendi resolutsioon kobarpommide kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma 13. veebruari 2003. aasta resolutsiooni lõhkemata lahingumoon poolt põhjustatud kahju ja vaesustatud uraani kohta¹, oma 13. detsembri 2001. aasta resolutsiooni kobarpommide kohta², oma 6. septembri 2001. aasta resolutsiooni isikuvastaste maamiinide kohta³;
 - võttes arvesse ÜRO teatud tavarelvade ja sõjast jäänud lõhkekehade 28. novembri 2003. aasta konventsiooni V protokoll;
 - võttes arvesse maamiinide kasutamise, ladustamise, tootmise ja üleandmise keelustamise ning nende hävitamise 1997. a Ottawa konventsiooni;
 - võttes arvesse 47 riigist 115 valitsusvälise organisatsiooni poolt 13. novembril 2003. aastal moodustatud kobarpommi koalitsiooni;
 - võttes arvesse oma kodukorra artikli 115 lõiget 5;
- A. arvestades, et sõjast jäänud lõhkekehade all mõeldakse lõhkemata lahingumoon (plahvatuslik lahingumoon, mis on varustatud süütelaenguga või sütikuga, on lõhkevalmis või muud moodi kasutamiseks ettevalmistatud ning relvastatud konfliktis kasutatud ja mis oleks pidanud lõhkema, aga ei teinud seda) ning mahajäetud plahvatuslikku lahingumoon; arvestades, et isikuvastased maamiinid on peamiselt loodud lõhkema inimese kohaloleku, lähedaloleku või kokkupuute tõttu ning on Ottawa konventsiooniga keelatud;
- B. kinnitades vajadust tugevdada rahvusvahelist humanitaarõigust, kuna seda kohaldatakse kobarpommide puhul ning lasta valitsusekspertide rühmal teatud tavarelvade lepingu raames koostada uusi protokolle, mis keelustaks kobarpommide ja sõidukivastaste maamiinide kasutamise;
- C. märkides, et mõiste "kobarpomm" viitab relvasüsteemidele, mida langetatakse nii õhust kui lastakse maa pealt;
- D. arvestades, et kobarpommid sageli kokkupõrkel ei lõhke, jääb see ühiskonnale ohtlikuks pikka aega pärast konflikti lõppu ja arvestades, et paljud kobarpommi tüübid ning sõidukivastased maamiinid on varustatud tundlike sütikutega, mis reageerivad nõrgema füüsilise kontakti peale kui isikuvastased maamiinid;

¹ ELT C 43 E, 19.2.2004, lk 361.

² EÜT C 177 E, 25.7.2002, lk 309.

³ EÜT C 72 E, 21.3.2002, lk 352.

- E. arvestades, et kobarpommid on väga ebatäpsed ja, et neid sageli kasutatakse suurtes kogustes ning et need katavad hajutamisel suure ala, toodavad nad palju sõjast jäänud lõhkekehi;
- F. murelikult märkides lõhkemata lahingumoonast, kaasa arvatud sõidukitevastastest maamiinidest tingitud raskeid humanitaarseid tagajärgi haavatavatele ühiskondadele ja humanitaarabi töötajatele ning märkides suurt arvu surmajuhtumeid ja vigastusi, eriti laste hulgas, keda meelitavad ligi nimetatud relvade väike suurus ja värvid;
- G. arvestades, et kõik käsitlemisvastaste seadmete tüübid on suunatud maamiine kõrvaldava humanitaarabi personali vastu;
- H. arvestades, et lõhkemata kobarpommidel on pärssiv mõju üleüldisele arengule, kuna lõhkemata lahingumoonade oht takistab juurdepääsu teedele ja põllumaad kasutamist, mis omakorda pärsib kohalikku kaubandust ja kommunikatsioone ning mõjutab toiduainetega kindlustatust ja võib takistada humanitaarabi saabumist;
- I. arvestades, et kobarpommidest puudutatud riikide hulka kuuluvad maailma vaesemad riigid nagu Afganistan, Kambodža, Tšaad, Eritrea, Etioopia, Laos, Sudaan ja Vietnam, samas kasutati kobarpomme ka Falklandi/Malviini saarte konfliktis, Albaanias, Bosnia ja Hertsegoviinas, Iraagis, Kuveidis, Liibanonis, Venemaal (Tšetšeenias), Saudi Araabias ja Serbia Montenegros (kaasa arvatud Kosovos);
- J. arvestades, et hinnanguliselt 78 riigi ladustuskohtades on ikka veel umbes 400 miljonit isikuvastast ja sõidukivastast maamiini ning et igal aastal langeb 15 000–20 000 inimest miinide ohvriks, ja arvestades, et on tõestatud, et kobarpomme ladustatakse üle 15 ELi liikmesriigis ja et neid toodetakse vähemalt kümnes ELi liikmesriigis;
- K. mõistes hukka koalitsioonivägede poolt suure koguse kobarpommide kasutamise Afganistani ja Iraagi sõdades;
1. kutsub üles koheselt koostama moratooriumi kobarpommide, kaasa arvatud õhust alla langetatava kobarpommide ja reaktiivmürskudes, raketites ja suurtükkide mürskudes kasutatava lahingumoonade kasutamise, ladustamise, tootmise, üleandmise või ekspordimise kohta kuni on sõlmitud rahvusvaheline kokkulepe mainitud relvade reguleerimise, piiramise või keelustamise kohta;
 2. nõuab tungivalt, et kõik riigid, kes ei ole ühinenud sõjast jäänud lõhkekehade V protokolliga ja Ottawa isikuvastaste maamiinide konventsiooniga, allkirjastaksid ja rakendaksid mõlemad tekstid ja vahepealsel perioodil järgiksid tekstide vaimust ning nõuab tungivalt, et nõukogu eesistujariik ja ELi liikmesriigid toetaksid läbirääkimiste pidamise volituste andmist, et koostada ÜRO teatud tavarelvade ja sõjast jäänud lõhkekehade konventsioonile uus protokoll, mis käsitleks kõiki kobarpommide kasutamisega seotud humanitaaralaseid probleeme;
 3. kutsub üles kõiki neid, kes kasutavad kobarpomme ja muid sarnaseid relvi, mis toodavad sõjast jäänud lõhkekehi võtma vastutust mainitud lahingumoonade kõrvaldamise eest ja eelkõige korrektsete registrite pidamise eest, kus sellist lahingumoonade kasutamist on kasutatud, et lihtsustada konfliktijärgseid kõrvaldamistööd; on seisukohal, et sellised registreid tuleks kasutada, et kohalikku elanikkonda ja humanitaarabi töötajaid selgelt ohtlike piirkondade eest hoiatada vastavalt sõjast jäänud lõhkekehade V protokollile;

4. nõuab tungivalt, et kõik riigid allkirjastaksid ja rakendaksid Ottwa konventsiooni ja nõuab tungivalt, et kõik ELi liikmesriigid ja Ottawa konventsiooni pooled nõuaksid, et kõik miinid, mis võivad lõhkeda inimese kohaloleku, lähedaloleku või kokkupuute tõttu, loetakse konventsiooniga keelustatud isikuvastasteks maamiinideks; märgib, et täpsemalt tähendab see, et komistustraadid, traadi seadeldised, kaldvardad, survetundlikud sütikud, käsitlemisvastased seadmed ja muud sarnased sütikud on konventsiooniga ühinenud riikidele keelatud;
5. nõuab, et mitte mingitel asjaoludel või tingimustel ei tohi ELi väed kasutada mistahes tüüpi kobarpomme selle ajani kuni on sõlmitud rahvusvaheline kokkuleppe mainitud relvade reguleerimise, piiramise või keelustamise kohta;
6. rõhutab territooriumit valdava riigi vastutust hoiatada ja võtta meetmeid tsiviilelanikkonna kaitseks, kaasa arvatud laste harimise teel ning vastutust jagada eriteavet sõjast jäänud lõhkekehade ohvrite abistamise kohta;
7. nõuab, et ELi liikmesriigid viivitamatult võtaksid meetmeid tagamaks, et sõidukivastased maamiinid, mis võivad lõhkeda inimese kohaloleku, lähedaloleku või kokkupuute tõttu tuleb hävitada;
8. kutsub üles kõiki kobarpomme kasutanud ELi liikmesriike andma abi puudutatud elanikkonnale; kutsub samuti komisjoni üles kõikide olemasolevate vahenditega suurendama rahalist toetust ühiskondadele ja üksikisikutele, kes on puudutatud lõhkemata kobarpommidest;
9. kutsub pädevaid komisjone üles hoolikalt jälgima ja osalema teatud tavarelvade lepingut käsitlevatel koosolekutel, esitama raporteid liikmesriikide kobarpommide ja nendega seotud relvade alaste algatuste kohta ja esitama raporteid muude selliseid relvi puudutavate rahvusvaheliste meetmete kohta;
10. teeb parlamendi presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, ELi liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO peasekretärile, Ameerika Ühendriikide presidendile ning kongressile.